
УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

DOI: [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-2\(29\)-215-226](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2024-2(29)-215-226)

УДК 338.2:658.5

JEL Classification P42; O10

Альона Миколаївна Ковальчуккандидат економічних наук, доцент кафедри економіки і підприємництва
Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)

E-mail: alenam9697@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0002-9059-8303>**Олена Валеріївна Костюнік**кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки і підприємництва
Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» (Київ, Україна)

E-mail: elena_kostynik@ukr.net. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0003-4138-7646>**СТРАТЕГІЧНИЙ ПІДХІД ДО УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІЧНОЮ
БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА
З УРАХУВАННЯМ ЦІНОВОГО ПОЗИЦІОНУВАННЯ**

Анотація. У статті здійснено дослідження щодо стратегічних аспектів в управлінні економічною безпекою підприємства враховуючи необхідність цінового позиціонування його товарів на ринку. Актуальність дослідження полягає в тому, що в сучасних умовах економічної турбулентності управління економічною безпекою має враховувати цінове позиціонування, оскільки від нього залежить рівень доходів та впізнаваності бренду підприємства. Водночас управління економічною безпекою підприємства має ґрунтуватись саме на стратегічному підході, адже він дозволяє сформулювати довгострокову конкурентну перевагу та стійкість до викликів та загроз у майбутньому. У статті нами запропоновано розглянути такі стратегії управління економічною безпекою підприємства, які будуть враховувати цінове позиціонування: стратегія виживання; стратегія обмеженого зростання; стратегія зростання.

Ключові слова: економічна безпека підприємства; цінове позиціонування; стратегія; ціна; управління економічною безпекою; загрози економічній безпеці; стратегія виживання; стратегія обмеженого зростання; стратегія зростання.

Рис.: 2. Табл.: 1. Бібл.: 11.

Постановка проблеми. У сучасних трансформаційних процесах в економіці підприємства дедалі частіше стикаються із проблеми щодо управління економічною безпекою, особливо в умовах посилення конкуренції та дисбалансів у ринковій кон'юнктурі. Зростання вартості виробництва через дорожчання сировини, матеріалів, ресурсів призводить до перегляду підприємствами свого цінового позиціонування для збереження ринку та конкурентоспроможності продукції. У кирзових умовах саме ціна є ключовим фактором забезпечення необхідної конкурентної позиції на ринку. З іншого боку, ціни на сировину

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

та ресурси є індикаторами можливості прибуткової (збиткової) роботи підприємств-товаровиробників, а їх зростання може бути загрозою економічній безпеці. Часті зміни цін як на ринках, де підприємства виступають продавцями, так і на ринках ресурсів та капіталу спричиняють додатковий зовнішній тиск на економічну безпеку підприємств. Що, у свою чергу, впливає на загальну стратегію розвитку підприємств. Саме тому українським підприємствам про необхідно враховувати цінове позиціонування у процесах управління економічною безпекою у стратегічному вимірі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Стратегічні аспекти щодо управління економічною безпекою підприємств у своїх працях розглядали такі науковці: Д. Дячков, І. Потапюк, І. Капран [5], Г. Павлова, І. Приходько, М. Чередниченко [2], І. Линник, В. Артеменко [10], С. Назаренко, Н. Зачосова, В. Мовчанець [3] та інші. Щодо економічної безпеки підприємства та її окремих елементів, то важливим напрямом були публікації В. Марченко (щодо особливостей процесу капіталізації в системі економічної безпеки підприємства) [4], С. Тульчинської, Т. Ткаченко, які виділили сучасні принципи системи економічної безпеки промислових підприємств в умовах конкуренції [6]. Розвиток підприємств у стратегічному вимірі досліджували Д. Райко (зокрема особливості маркетингових стратегій у кризовий період) [8], В. Іванієнко, К. Ковальчук (стратегічні аспекти формування й позиціонування бренду на умовах досягнення конкурентоспроможності) [7], О. Вовк, А. Ковальчук (підходи до стратегічного управління розвитком підприємств у конкурентному середовищі) [9]. Вважаємо, що всі ці дослідження та публікації дозволяють поглиблювати та розширювати безпекові теорії розвитку підприємств.

Виділення недосліджених частин загальної проблеми. Незважаючи на те, що проблеми управління економічною безпекою підприємства та її окремих аспектів та елементів є предметом досліджень багатьох науковців, вважаємо, що до сьогодні ця тема є досить актуальною. Оскільки підприємства – динамічні структури, які здійснюють свою діяльність під тиском постійно змінних факторів внутрішнього та зовнішнього середовища, то і їх економічна безпека та процеси її управління потребують постійного удосконалення та адаптації. Особливо гостро ця проблема постала у зв'язку з турбулентністю зовнішніх факторів, зокрема необхідності адаптації цінового позиціонування до частих змін на ринку з метою утримання конкурентних позицій не лише в моменті, але й на стратегічну перспективу.

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Мета статті. Метою дослідження є обґрунтування стратегічних підходів до управління економічною безпекою підприємств, враховуючи необхідність адаптації цінового позиціонування до умов конкурентного середовища.

Виклад основного матеріалу. Управління економічною безпекою будь-якого підприємства має підпорядковуватись його стратегічному вектору розвитку. Водночас у сучасному кризовому економічному світі, при розробці стратегій необхідно враховувати забезпечення сприятливого рівня економічної безпеки підприємства. Саме тому вважаємо, що при управлінні економічною безпекою підприємства стратегічний підхід є базовим та пріоритетним, адже враховує економічні інтереси підприємства та мотивує його менеджмент до запобігання загроз як ззовні, так і з середини. Проте у зв'язку з високим рівнем турбулентності ринків, при розробці стратегій підприємства, крім економічної безпеки, необхідно враховувати цінове позиціонування. У цьому контексті можна стверджувати, що на досягнення стратегічних інтересів економічних підприємств впливають управління економічною безпекою [1] (в умовах посилення економічної кризи), загрози та можливості, джерелами яких є внутрішнє та зовнішнє середовище, що можуть визначати зміни в ціновому позиціонуванні підприємства на ринках (рис. 1).

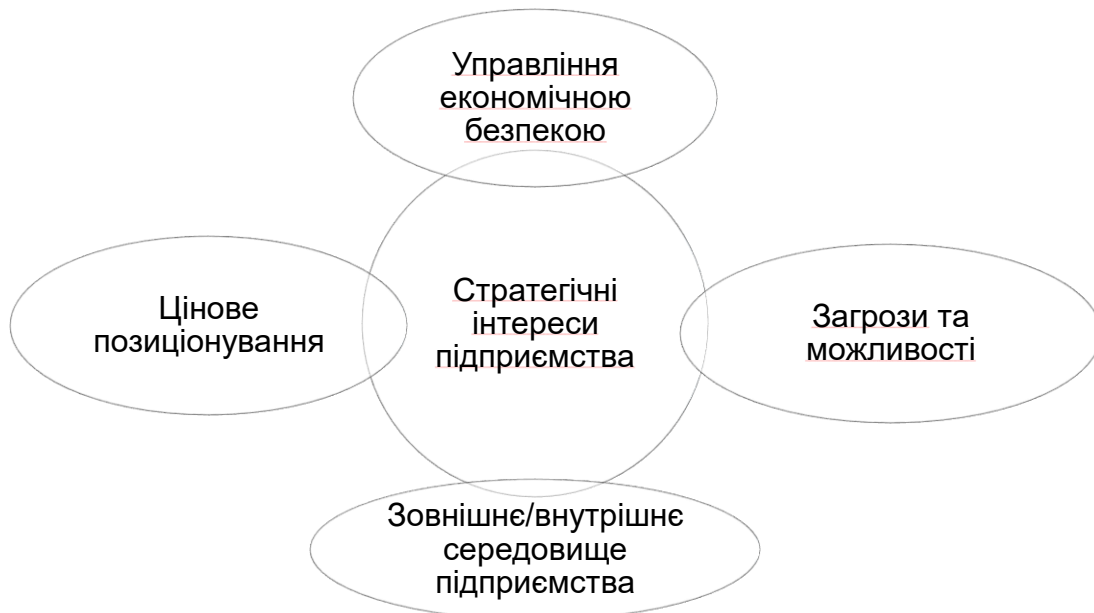

Рисунок 1. Місце цінового позиціонування у досягненні стратегічних економічних інтересів підприємства на основі управління економічною безпекою

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Стратегічний підхід в управлінні економічною безпекою насамперед проявляється завдяки використанню інструментів стратегічного планування. Стратегічний план розглядається як програма, яка орієнтує діяльність (у цьому випадку процеси управління економічною безпекою) на довгостроковий період, при цьому враховуючи, що змінність ситуацій не виключає можливостей їх коригування [2]. В умовах швидкого поширення цифровізації цілі стратегічного плану системи управління економічною безпекою підприємства можуть адаптуватись: пошук та впровадження цифрових технологій управління ризиками та загрозами; зміни у методичному інструментарії оцінювання рівня економічної безпеки, визначення та аналіз ринкової кон'юнктури, сильних та слабких сторін за допомогою цифрових інструментів тощо [3]. Стратегічне планування дозволяє не лише передбачати потенційні ризики, а й забезпечувати стабільність, конкурентоспроможність та адаптивність підприємствам.

Основними позитивними наслідками використання стратегічного планування в контексті управління економічною безпекою підприємства є:

- довгострокове бачення керівників, які змушені мислити на випередження, аналізувати можливі загрози та розробляти ефективні механізми реагування;
- зміцнення координації дій завдяки узгодженню всіх бізнес-процесів, що допомагає мінімізувати внутрішні ризики та підвищити стійкість підприємства;
- імплементація контрольних показників-індикаторів: визначення яких дозволяє своєчасно оцінювати фінансову стабільність, ефективність управлінських рішень та можливі відхилення від стратегічних цілей;
- підготовка до непередбачуваних ситуацій завдяки аналізу ризиків та розробці сценаріїв реагування підприємство отримує перевагу в умовах ринкової нестабільності;
- чітка дефрагментація та формування завдань економічної безпеки, що допомагає деталізувати заходи з превентивного захисту підприємства, підвищуючи його здатність протидіяти загрозам.

Управління економічною безпекою підприємства, яке орієнтоване на попередження та реагування на загрози, особливо ринкового характеру (наприклад, зміна ціни конкурентів) та ризики забезпечує стійкість у функціонуванні та розвитку підприємства у стані безпеки [3].

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Вважаємо, що основоположний принцип стану безпеки: «стійкість фактору впливу забезпечує стійкість діяльності підприємства» [4] також відображається на впливі цінового позиціонування на управління економічною безпекою через механізм адаптації до ринкових змін, стабільність фінансових потоків та прогнозованість прибутковості.

Процеси розвитку підприємства та його окремих систем (економічної безпеки, фінансового забезпечення тощо) сприяють початку впровадження стратегічних планів та переходу до стратегічного управління [5]. Наприклад, система економічної безпеки без стратегічного підходу спрямована на запобігання загрозам та ризикам, які уже здійснюють тиск на підприємство. А система економічної безпеки інтегрована у стратегію підприємства та його стратегічні плани спрямована на раннє попередження, або превентивне усунення потенційних загроз та небезпек.

Врахування цінового позиціонування при розробці та провадженні стратегій управління економічною безпекою пов'язане передусім із такими складовими економічної безпеки підприємства, як фінансова та маркетингова, оскільки обрані стратегії цінового позиціонування впливають на рівень доходів, привабливість товарів для споживачів та частку конкурентного ринку. Саме тому одним із напрямів стратегічного розвитку системи економічної безпеки є диверсифікація діяльності (розширення асортименту) та ресурсів (пошук нових джерел фінансування). Такий підхід дозволить забезпечити розподіл ризику та загроз між різними напрямками діяльності підприємства та ринками, що знизить залежність від них [6]. Тобто, враховуючи цінове позиціонування як фактор, який впливає на фінансову та маркетингову складові економічної безпеки, можна посилити ці складові та за рахунок цього диверсифікувати загрози для інших складових економічної безпеки.

Якщо розглядати сутність цінового позиціонування, то на рівні маркетингової діяльності та цінової політики підприємства воно є визначенням позиції товару на ринку відповідно до обраної цінової стратегії. Процес позиціонування містить у собі маніпулювання свідомістю споживача з метою сформуванню його прихильності до товару через визначення його позитивних відмінних властивостей від товарів його конкурентів [7]. Відповідно цінове позиціонування пов'язане з приведенням у відповідність основних елементів конкурентного товару: відповідність ціни та якості. З погляду управління економічною

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

безпекою процес цінового позиціонування є частиною стратегічного підходу, адже включає в себе стратегічні та тактичні рішення, які можуть відобразитись на факторах, що забезпечують безпеки чи спонукають загрози: вибір сегмента ринку, рішення щодо конкурентної поведінки, вибір ключової стратегії (моделі) позиціонування тощо [7]. Цінове позиціонування також можна розглядати як частину маркетингової стратегії підприємства, інтеграція якої з економічною безпекою підприємства дозволить не тільки адаптуватись до негативних зовнішніх загроз, але й визначатиме майбутні конкурентні переваги (з погляду безпеки – можливості) у змінних ринкових умовах [8].

Стратегії розвитку підприємства мають нарощувати його добробут, доходи та потенціал через ефективне використання ресурсів, мотивацію нарощування економічної захищеності [9]. Процесний підхід до визначення стратегії управління економічною безпекою пропонує розглядати її як сукупність найвагоміших заходів та управлінських рішень, які спрямовані на досягнення необхідного рівня безпечного функціонування підприємства [10].

Розробка та впровадження стратегії управління економічною безпекою підприємства потребує виділення ключових елементів, що можна зробити на основі узагальненого підходу до формування стратегії підприємства (рис. 2) [11]. На нашу думку, саме для стратегії управління економічною безпекою визначальним є перший із запропонованих етапів, де відбувається дослідження ключових базових аспектів діяльності підприємства. На першому етапі паралельно із формуванням стратегії управління економічною безпекою відбувається дослідження особливостей цінового позиціонування та необхідності його врахування в управлінні економічною безпекою. До прикладу, на етапі аналізу середовища при розробці стратегії управління економічною безпекою не можливо виключити із дослідження встановлення ціни та ринкових позицій товару.

Одним із найскладніших завдань системи управління є вибір необхідної стратегії. З урахуванням цінового позиціонування пропонуємо до стратегій управління економічною безпекою віднести: стратегію зростання, стратегію обмеженого зростання та стратегію виживання [11].

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

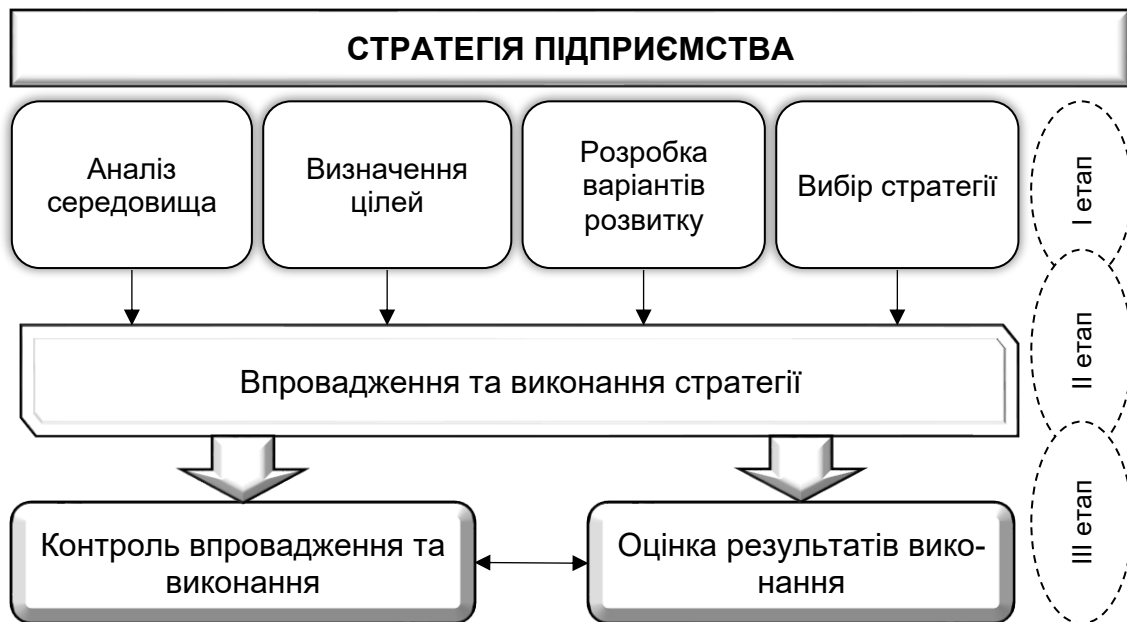

Рисунок 2. Узагальнення схема формування стратегії підприємства враховуючи безпекові аспекти

Джерело: [11].

Відповідність стратегій управління економічною безпекою підприємства ціновому позиціонуванню наведено у табл. 1. Стратегія виживання використовує інструменти антикризового управління, наприклад, через тимчасове зниження цін для збереження ринкових позицій. До стратегії виживання можна віднести такі варіанти цінового позиціонування: стратегія низьких цін (цінове лідерство); стратегія мінімальних цін; цінова стратегія «економ»; цінова конкуренція (демпінг); стратегія короткострокових знижок.

Стратегія обмеженого зростання - оптимальний стан захищеності ресурсів та економічних інтересів інвесторів, менеджерів чи власників, що дозволяє використовувати цінове позиціонування шляхом утримання конкурентних цін, поступово підвищуючи їх згідно зі змінами в ринковій кон'юнктурі. Можуть застосовуватись такі моделі позиціонування: стратегія диференційованого ціноутворення; стратегія сегментного ціноутворення; стратегія «середнього сегмента»; стратегія паритетного ціноутворення; стратегія поступового підвищення цін.

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Таблиця 1

Відповідність стратегій управління економічною безпекою підприємства ціновому позиціонуванню

Стратегія управління економічною безпекою підприємства		Цінове позиціонування
Стратегія виживання	стратегія характерна для підприємств, що стикаються з труднощами у забезпеченні фінансової та економічної стійкості. Вони перебувають під впливом значних ризиків і зростаючих загроз, що ускладнює підтримку необхідного рівня економічної безпеки. Часто такий рівень утримується штучними методами, такими як коригування фінансових показників або залучення особистих ресурсів керівництва чи власника.	1. стратегія низьких цін (цінове лідерство); 2. стратегія мінімальних цін; 3. цінова стратегія «економ»; 4. цінова конкуренція (демпінг); 5. стратегія короткострокових знижок
Стратегія обмеженого зростання	застосовується на підприємствах, які мають відносно стабільний рівень економічної стійкості, проте стикаються з суттєвими загрозами, включно із зовнішніми. Вчасне реагування на ризики дозволяє підтримувати задовільний рівень економічної безпеки. Основні фінансово-господарські показники залишаються на стабільному рівні або демонструють помірне щорічне зростання, що сприяє поступовому збільшенню вкладень у власний капітал, водночас витрати на персонал зростають незначними темпами.	1. стратегія диференційованого ціноутворення; 2. стратегія сегментного ціноутворення; 3. стратегія «середнього сегмента»; 4. стратегія паритетного ціноутворення; 5. стратегія поступового підвищення цін.
Стратегія зростання	характерна для підприємств із високим рівнем економічної безпеки, які орієнтуються на сталий розвиток та економічне зростання. Основний акцент робиться на впровадженні ефективних мотиваційних механізмів управління. Динамічне покращення ключових показників діяльності дозволяє компанії розширювати масштаби виробництва, виходити на нові ринки та зміцнювати конкурентні позиції.	1. стратегія преміального ціноутворення 2. стратегія інноваційного ціноутворення 3. стратегія «люкс» 4. стратегія унікальної цінової пропозиції 5. стратегія довгострокового преміального ціноутворення

Джерело: побудована на основі [7; 8; 11].

Стратегія зростання, коли внутрішні та зовнішні загрози впливають на підприємство не суттєво, оскільки рівень безпеки високий. Цінове позиціонування буде орієнтоване на збільшення прибутку за рахунок високої доданої вартості, впровадження нових видів продукції (розширення асортименту) або виходу на нові ринки: стратегія

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

преміального ціноутворення; стратегія інноваційного ціноутворення; стратегія «люкс»; стратегія унікальної цінової пропозиції; стратегія довгострокового преміального ціноутворення.

Висновки і пропозиції. Таким чином, дослідження особливостей застосування стратегічного підходу до управління економічною безпекою підприємства враховуючи цінове позиціонування можемо зробити такі висновки:

- управління економічною безпекою підприємства має динамічний характер, водночас воно потребує стратегічного підходу, адже метою є забезпечення довготривалого стану захищеності економічних інтересів підприємства;

- в умовах посилення негативних тенденцій у ринковому середовищі цінове позиціонування займає важливе місце для розвитку підприємства, у тому числі для забезпечення його захищеності від загроз; також оптимальний варіант цінового позиціонування дозволяє посилити фінансову та маркетингові складові економічної безпеки підприємств;

- вважаємо, що ключовими стратегіями, які враховують і безпекові аспекти й можливість варіацій напрямів цінового позиціонування є стратегія виживання, стратегія обмеженого зростання та стратегія зростання.

Подальші дослідження будуть спрямовані на поглиблення виділеної проблеми, формування системи економічної безпеки з урахуванням запропонованих напрямів цінового позиціонування.

Список використаних джерел

1. Фоміченко І. П. Формування системи управління економічної безпеки на підприємствах України / І. П. Фоміченко, С. О. Баркова // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі. – 2013. – № 3. – С. 57-66.

2. Павлова Г. Є. Методичні підходи до моделювання та стратегічного управління фінансово-економічною безпекою на підприємстві / Г. Є. Павлова, І. П. Приходько, М. М. Чередниченко // Економіка та суспільство. – 2017. – № 13. – С. 656-661.

3. Назаренко С. А. Стратегічні цілі механізму управління економічною безпекою в системі стратегічного управління підприємством під впливом кризи в умовах цифровізації [Електронний ресурс] / С. А. Назаренко, Н. В. Зачосова, В. В. Мовчанець // Актуальні питання економічних наук. – 2024. – № 3-4. – Режим доступу: <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/26>.

4. Марченко В. М. Капіталізація в системі економічної безпеки підприємства [Електронний ресурс] / В. М. Марченко // Збірник наукових праць Економіка та підприємництво. – 2020. – № 44. – С. 130-142. – Режим доступу: <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/34045>.

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

5. Дячков Д. Економічна безпека в системі стратегічного управління підприємством / Д. Дячков, І. Потапюк, І. Капран // Економіка та суспільство. – 2021. – № 24. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-24-7>.

6. Тульчинська С. О. Принципи системи економічної безпеки промислових підприємств в умовах конкуренції / С. О. Тульчинська, Т. П. Ткаченко // Вісник Хмельницького національного університету. – 2023. – № 3(318). – С. 226-230. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-318-3-35>.

7. Іванієнко В. В. Стратегічні підходи до формування та позиціонування конкурентоспроможного бренду / В. В. Іванієнко, К. В. Ковальчук // Наука і техніка сьогодні. – 2022. – № 7(7). – С. 49-63.

8. Райко Д. Маркетингові стратегії як інструмент підвищення фінансово-економічної безпеки підприємства у періоди криз / Д. Райко // Економіка та суспільство. – 2024. – № 67. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-45>.

9. Вовк О. М. Стратегічне управління розвитком підприємств в умовах конкурентної економіки / О. М. Вовк, А. М. Ковальчук // Збірник наукових праць Університету державної фіскальної служби України. – 2019. – Вип. 1 (19). – С. 20-32. DOI: <https://doi.org/10.33244/2617-5940.1.2019.20-32>.

10. Линник О. І. Стратегія економічної безпеки підприємства як фактор зменшення впливу зовнішніх та внутрішніх загроз / О. І. Линник, Н. В. Артеменко // Вісник НТУ „ХПІ”. Серія: Технічний прогрес і ефективність виробництва. – 2013. – № 67 (1040). – С. 159-169.

11. Ковальчук А. М. Стратегічний підхід до формування мотиваційного управління економічною безпекою підприємства / А. М. Ковальчук // Вісник Хмельницького національного університету. – 2019. – № 6, том 2 (276). – С. 104-109.

References

1. Fomichenko, I.P., & Barkova, S.O. (2013). Formuvannia systemy upravlinnia ekonomichnoi bezpeky na pidpriemstvakh Ukrainy [Formation of an economic security management system at enterprises of Ukraine]. *Ekonomika ta upravlinnia pidpriemstvamy mashynobudivnoi haluzi – Economics and Management of Machine-Building Enterprises*, (3), 57–66.

2. Pavlova, N.Ye., Prykhodko, I.P., & Cherednychenko, M.M. (2017). Methodychni pidkhody do modeliuвання ta stratehichnoho upravlinnia finansovo-ekonomichnoiu bezpekoiu na pidpriemstvi [Methodological approaches to modeling and strategic management of financial and economic security at the enterprise]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, (13), 656-661.

3. Nazarenko, S.A., Zachosova, N.V., & Movchanets, V.V. (2024). Stratehichni tsili mekhanizmu upravlinnia ekonomichnoiu bezpekoiu v systemi stratehichnoho upravlinnia pidpriemstvom pid vplyvom kryzy v umovakh cyfrovizatsii [Strategic goals of the economic security management mechanism in the enterprise strategic management system under the influence of crisis in the conditions of digitalization]. *Aktualni pytannia ekonomichnykh nauk – Current Issues of Economic Sciences*, (3-4). <https://a-economics.com.ua/index.php/home/article/view/26>.

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

4. Marchenko, V. M. (2020). Kapitalizatsiia v systemi ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva [Capitalization in the economic security system of an enterprise]. *Zbirnyk naukovykh prats Ekonomika ta pidpriemnytstvo – Collection of Scientific Papers "Economics and Entrepreneurship"*, (44), 130-142. <https://ir.kneu.edu.ua/handle/2010/34045>.

5. Diachkov, D., Potapiuk, I., & Kapran, I. (2021). Ekonomichna bezpeka v systemi stratehichnoho upravlinnia pidpriemstvom [Economic security in the system of strategic enterprise management]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, (24). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-24-7>.

6. Tulchynska, S.O., & Tkachenko, T.P. (2023). Pryntsypy systemy ekonomichnoi bezpeky promyslovykh pidpriemstv v umovakh konkurentsii [Principles of the economic security system of industrial enterprises under competition conditions]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu – Bulletin of Khmelnytskyi National University*, (3(318)), 226-230. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2023-318-3-35>.

7. Ivaniienko, V.V., & Kovalchuk, K.V. (2022). Stratehichni pidkhody do formuvannia ta pozytsionuvannia konkurentospromozhnoho brendu [Strategic approaches to the formation and positioning of a competitive brand]. *Nauka i tekhnika sohodni – Science and Technology Today*, (7(7)), 49-63.

8. Raiko, D. (2024). Marketynhovi stratehii yak instrument pidvyshchennia finansovo-ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva u periody kryz [Marketing strategies as a tool for improving the financial and economic security of an enterprise during crises]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, (67). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-67-45>.

9. Vovk, O.M., & Kovalchuk, A.M. (2019). Stratehichne upravlinnia rozvytkom pidpriemstv v umovakh konkurentnoi ekonomiky [Strategic management of enterprise development in a competitive economy]. *Zbirnyk naukovykh prats Universytetu derzhavnoi fiskalnoi sluzhby Ukrainy – Collection of Scientific Papers of the University of the State Fiscal Service of Ukraine*, (1(19)), 20-32. <https://doi.org/10.33244/2617-5940.1.2019.20-32>.

10. Lynnyk, O.I., & Artemenko, N.V. (2013). Stratehiia ekonomichnoi bezpeky pidpriemstva yak faktor zmenshennia vplyvu zovnishnikh ta vnutrishnikh zahroz [Enterprise economic security strategy as a factor in reducing the impact of external and internal threats]. *Visnyk NTU "KhPI". Serii: Tekhnichniy prohres i efektyvnist vyrobnytstva – Bulletin of NTU "KhPI". Series: Technological Progress and Production Efficiency*, (67(1040)), 159-169.

11. Kovalchuk, A. M. (2019). Stratehichniy pidkhid do formuvannia motyvatsiinoho upravlinnia ekonomichnoiu bezpekoiu pidpriemstva [Strategic approach to the formation of motivational management of enterprise economic security]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu – Bulletin of Khmelnytskyi National University*, (6(276)), 104-109.

Отримано 04.09.2024

УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

UDC 338.2:658.5

JEL Classification P42; O10

Alona Kovalchuk

PhD in Economics, Associate Professor of Department of Economics
and Entrepreneurship National Technical University of Ukraine
«Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute» (Kyiv, Ukraine)

E-mail: alenam9697@gmail.com. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0002-9059-8303>

Olena Kostyunik

PhD in Economics, Associate Professor of Department of Economics
and Entrepreneurship National Technical University of Ukraine
«Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute» (Kyiv, Ukraine)

E-mail: elena_kostyunik@ukr.net. **ORCID:** <https://orcid.org/0000-0003-4138-7646>

**STRATEGIC APPROACH TO MANAGING
THE ECONOMIC SECURITY OF AN ENTERPRISE CONSIDERING
PRICE POSITIONING**

Abstract. *The article examines the strategic aspects of enterprise economic security management, considering the necessity of price positioning of its goods in the market. In the course of the study, methods such as synthesis, analysis, and generalization, as well as comparison, graphical, and tabular methods, were applied. The purpose of the study is to substantiate strategic approaches to managing enterprise economic security, taking into account the need to adapt price positioning to the conditions of a competitive environment.*

The relevance of the study lies in the fact that, under current conditions of economic turbulence, economic security management must incorporate price positioning, as it directly influences both the enterprise's income level and brand recognition. Rising production costs, driven by increasing prices for raw materials, supplies, and resources, force enterprises to revise their price positioning strategies to maintain market share and product competitiveness.

At the same time, enterprise economic security management should be grounded in a strategic approach, as it enables the formation of long-term competitive advantages and resilience to future challenges and threats. The study identifies the role of price positioning in achieving an enterprise's strategic economic interests through economic security management. It also explores the key features of a strategic approach to economic security.

This article suggests considering the following strategies for enterprise economic security management, which take price positioning into account: survival strategy, limited growth strategy, and growth strategy. Within each of these strategies, corresponding price positioning directions are proposed. Future research will focus on further elaborating the identified problem and developing a comprehensive economic security system that integrates the proposed price positioning strategies.

Key words: *economic security of an enterprise; price positioning; strategy; price; economic security management; threats to economic security; survival strategy; limited growth strategy; growth strategy.*

Fig.: 2. Table: 1. References: 11.

Бібліографічний опис для цитування:

Ковальчук А. М., Костюнік О. В. Стратегічний підхід до управління економічною безпекою підприємства з урахуванням цінового позиціонування. *Науковий вісник Полісся*. 2024. № 2(29). С. 215-226.